Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (andra avdelningen)

den 20 december 2017 *

”Begäran om förhandsavgörande – Förordning (EG) nr 6/2002 – Gemenskapsformgivningar – Artikel 110.1 – Avsaknad av skydd – Så kallad reparationsklausul – Begreppet ’beståndsdel i en sammansatt produkt’ – Reparation av en sammansatt produkt så att den återfår sitt ursprungliga utseende – Åtgärd som användaren är skyldig att vidta för att kunna göra gällande den så kallade reparationsklausulen – Kopior av bilfälgar som är identiska med originalfälgarna”

I de förenade målen C-397/16 och C-435/16,

angående två beslut att begära förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, från Corte d’appello di Milano (Appellationsdomstolen i Milano, Italien) och från Bundesgerichtshof (Federala högsta domstolen, Tyskland) av den 15 respektive den 2 juni 2016 som inkom till domstolen den 18 juli respektive den 4 augusti 2016, i målen

Acacia Srl

mot

Pneusgarda Srl, i konkurs,

Audi AG (C-397/16),

och

Acacia Srl,

Rolando D’Amato

mot

Dr. Ing. h.c. F. Porsche AG (C-435/16),

meddelar

DOMSTOLEN (andra avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden M. Ilešič (referent) samt domarna A. Rosas, C. Toader, A. Prechal och E. Jarašiūnas,

generaladvokat: H. Saugmandsgaard Øe,

justitiesekreterare: handläggaren R. Schiano,

* Rättegångsspråk: tyska och italienska.

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 14 juni 2017,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

– Acacia Srl och M. D'Amato, genom F. Munari, M. Esposito och A. Macchi, avvocati, samt genom B. Schneiders, D. Treue och D. Thoma, Rechtsanwälte,

– Audi AG, genom G. Hasselblatt, Rechtsanwalt, samt genom M. Cartella och M. Locatelli, avvocati,

– Dr. Ing. h.c. F. Porsche AG, genom B. Ackermann och C. Klawitter, Rechtsanwälte,

– Italiens regering, genom G. Palmieri, i egenskap av ombud, biträdd av M. Santoro, S. Fiorentino och L. Cordi, avvocati dello Stato,

– Tysklands regering, genom T. Henze, M. Hellmann och J. Techert, samtliga i egenskap av ombud,

– Frankrikes regering, genom D. Segoin, i egenskap av ombud,

– Nederländernas regering, genom M. Bulterman och H. Stergiou, båda i egenskap av ombud,

– Europeiska kommissionen, genom J. Samnadda, V. Di Bucci och T. Scharf, samtliga i egenskap av ombud,

och efter att den 28 september 2017 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Respektive begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 110.1 i rådets förordning (EG) nr 6/2002 av den 12 december 2001 om gemenskapsformgivning (EGT L 3, 2002, s. 1).

2 Respektive begäran har framställts i det första målet, mellan å ena sidan Acacia Srl och å andra sidan Pneusgarda Srl, i konkurs, och Audi AG och, i det andra målet, mellan å ena sidan Acacia och företagets ledare, Rolando D'Amato och å andra sidan Dr. Ing. h.c. F. Porsche (nedan kallat Porsche), angående Acacias påstådda intrång i gemenskapsformgivningar som innehas av Audi och Porsche.

Tillämpliga bestämmelser

Avtalet om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter

3 Avtalet om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter godkändes genom rådets beslut 94/800/EG av den 22 december 1994 om ingående på gemenskapens vägnar – vad beträffar frågor som omfattas av dess behörighet – av de avtal som är resultatet av de multilaterala förhandlingarna i Uruguayrundan (1986–1994) (EGT L 336, 1994, s. 1; svensk specialutgåva, område 1, volym 38, s. 3). I artikel 26.2 i beslutet föreskrivs följande:

”Medlemmarna kan besluta om begränsade undantag för mönsterskydd, förutsatt att sådana undantag inte otillbörligt strider mot ett normalt utnyttjande av skyddade mönster och inte otillbörligt skadar mönsterhavarens legitima intressen, med beaktande av tredje mans legitima intressen.”

Unionsrätt

Direktiv 98/71/EG

4 I skäl 19 i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/71/EG av den 13 oktober 1998 om mönsterskydd (EGT L 289, 1998, s. 28) anges följande:

”Det har för flera industrigrenar blivit angeläget att detta direktiv antas snabbt. Det kan för närvarande inte genomföras någon fullständig tillnärmning av medlemsstaternas lagar om användning av skyddade mönster för att göra det möjligt att reparera en sammansatt produkt så att den återfår sitt ursprungliga utseende i de fall då den produkt som, innehåller mönstret eller på vilken mönstret används utgör en beståndsdel av en sammansatt produkt och det skyddade mönstret är beroende av den produktens utseende. Avsaknaden av fullständig tillnärmning av medlemsstaternas lagar om användning av skyddade mönster för sådana reparationer av en sammansatt produkt bör inte utgöra något hinder för tillnärmning av sådana andra nationella bestämmelser i mönsterlagstiftningen som mest direkt inverkar på den inre marknadens funktion. Av denna anledning bör medlemsstaterna under mellantiden behålla bestämmelser i enlighet med fördraget som avser användning av ett mönster till en beståndsdel som används för att reparera en sammansatt produkt så att den återfår sitt ursprungliga utseende och, om medlemsstaterna inför nya bestämmelser som avser sådan användning bör avsikten med dessa bestämmelser endast vara att liberalisera marknaden för sådana delar. De medlemsstater som, på dagen för detta direktivs ikraftträdande, inte har föreskrifter om mönsterskydd för beståndsdelar behöver inte införa en registrering av mönsterrätt för sådana delar. …”

5 Artikel 14 i direktivet, med rubriken ”Övergångsbestämmelse”, stadgar följande:

”Fram till dess att ändringar till detta direktiv antas på förslag från kommissionen i enlighet med bestämmelserna i artikel 18 skall medlemsstaterna bibehålla sina rättsliga bestämmelser om användning av ett mönster till en beståndsdel som används för att reparera en sammansatt produkt så att den återfår sitt ursprungliga utseende, och de skall endast kunna vidta förändringar i dessa bestämmelser om syftet är att liberalisera marknaden för sådana delar.”

Förordning nr 6/2002

6 Skälen 1, 9 och 13 i förordning nr 6/2002 har följande lydelse:

”(1) Ett enhetligt system för att införa en gemenskapsformgivning med enhetligt skydd och enhetlig verkan inom gemenskapens hela territorium skulle främja gemenskapens mål enligt fördraget.

…

(9) De materiella bestämmelserna om formskydd i denna förordning bör anpassas till motsvarande bestämmelser i direktiv 98/71/EG om mönsterskydd.

…

(13) En fullständig tillnärmning av medlemsstaternas lagar kunde inte uppnås genom direktiv 98/71/EG när det gäller användning av skyddade formgivningar för att möjliggöra reparation av en sammansatt produkt så att den återfår sitt ursprungliga utseende, när formgivningen används för eller ingår i en produkt som utgör en beståndsdel i en sammansatt produkt på vars utformning den skyddade formgivningen beror. Som ett led i förlikningsförfarandet för detta direktiv åtog sig kommissionen att analysera följderna av bestämmelserna i direktivet tre år efter direktivets genomförandedag, i synnerhet för de industrisektorer som berörs mest. Under dessa omständigheter bör skydd i form av

gemenskapsformgivning inte erhållas för en formgivning som används för eller ingår i en produkt som utgör en beståndsdel i en sammansatt produkt på vars utformning formgivningen beror och som används för att möjliggöra reparation av en sammansatt produkt så att den återfår sitt ursprungliga utseende, förrän rådet har beslutat om sin hållning i frågan på grundval av ett förslag från kommissionen."

7 I artikel 3 i förordningen föreskrivs följande:

"I denna förordning gäller följande definitioner:

a) *formgivning*: en produkts eller en produktdels utseende som beror av detaljer som finns på själva produkten och/eller i produktens ornament och som särskilt kan vara linjer, konturer, färger, form, ytstruktur och/eller material,

b) *produkt*: alla industriellt eller hantverksmässigt framställda föremål, inklusive delar som skall hopmonteras till en sammansatt produkt, förpackningar, utstyrsel, grafiska symboler och typografiska typsnitt, dock med undantag av datorprogram,

c) *sammansatt produkt*: en produkt som består av flera utbytbara beståndsdelar, så att produkten kan tas isär och åter hopfogas."

8 I artikel 4 i nämnda förordning, under rubriken "Beviljande av förmåner", föreskrivs följande:

"1. En formgivning skall skyddas som en gemenskapsformgivning i den mån den är ny och särpräglad.

2. Ett mönster som används på eller som ingår i en produkt som utgör en beståndsdel i en sammansatt produkt ska endast betraktas som ny och särpräglad i den mån

a) beståndsdelen, när den har infogats i den sammansatta produkten, förblir synlig vid normal användning av denna, och

b) sådana synliga detaljer i beståndsdelen i sig uppfyller kraven på nyhet och särprägel.

3. Med 'normal användning' enligt punkt 2 a avses slutanvändarens användning, dock inte underhåll, service och reparationsarbeten."

9 Artikel 19.1 i samma förordning har följande lydelse:

"En registrerad gemenskapsformgivning skall ge innehavaren ensamrätt att använda den och att hindra tredje man från att utan hans samtycke använda den. Med användning enligt denna bestämmelse avses särskilt att tillverka, bjuda ut, släppa ut på marknaden, importera, exportera eller använda en produkt som formgivningen ingår i eller används för eller att lagerhålla en sådan produkt för sådana ändamål."

10 I artikel 110 i förordning nr 6/2002, som har rubriken "Övergångsbestämmelse", föreskrivs följande:

"1. Till dess att ändringar i denna förordning har trätt i kraft efter förslag från kommissionen i ärendet skall skydd i form av gemenskapsformgivning inte åtnjutas för en formgivning som utgör en beståndsdel i en sammansatt produkt och som används enligt artikel 19.1 för att möjliggöra reparation av denna sammansatta produkt så att den återfår sitt ursprungliga utseende.

2. Det förslag från kommissionen som avses i punkt 1 skall lämnas in samtidigt med de ändringar som kommissionen föreslår i ärendet i enlighet med artikel 18 i direktiv 98/71/EG och skall beakta dessa ändringar."

Målen vid de nationella domstolarna och tolkningsfrågorna

Mål C-397/16

11 Audi är innehavare av flera gemenskapsformgivningar av legerade bilfälgar.

12 Acacia tillverkar, under varumärket WSP Italy, legerade bilfälgar som säljs på företagets webbplats, vilken finns tillgänglig på flera språk. Enligt den hänskjutande domstolen är vissa av dessa fälgar identiska med Audis legerade fälgar. De av Acacia tillverkade fälgarna är stämplade med angivelsen ”NOT OEM”, som betyder att de inte är tillverkade som originalutrustning. I de handelsdokument och den tekniska beskrivning som åtföljer dessa produkter, på fakturan och på Acacias webbplats anges att de ifrågavarande fälgarna endast säljs i syfte att användas som reservdelar för reparation.

13 Audi väckte talan vid Tribunale di Milano (domstol i Milano, Italien) med yrkande om att nämnda domstol skulle slå fast att Acacias tillverkning och försäljning av de aktuella fälgarna utgjorde ett intrång i Audis gemenskapsformgivningar. Talan bifölls.

14 Acacia överklagade avgörandet från nämnda domstol till Corte d'appello di Milano (Appellationsdomstolen i Milano, Italien). Efter att bland annat ha noterat förekomsten av motstridiga beslut från nationella domstolar i Italien och i andra medlemsstater vad gäller tillämpningen av den så kallade reparationsklausulen, konstaterade sistnämnda domstol att det råder stor osäkerhet kring hur artikel 110.1 i förordning nr 6/2002 ska tolkas.

15 Mot denna bakgrund beslutade Corte d'appello di Milano (Appellationsdomstolen i Milano, Italien) att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till EU-domstolen:

”1. Utgör 1) principerna om fri rörlighet för varor och tjänster på den inre marknaden; 2) principerna om effektiva unionsrättsliga konkurrensregler och liberalisering av den inre marknaden; 3) principerna om unionsrättens ändamålsenliga verkan och enhetliga tillämpning i Europeiska unionen och 4) Europeiska unionens sekundärrättsliga bestämmelser såsom direktiv 98/71, i synnerhet dess artikel 14, artikel 1 i [kommissionens förordning (EU) nr 461/2010 av den 27 maj 2010 om tillämpningen av artikel 101.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på grupper av vertikala avtal och samordnade förfaranden inom motorfordonssektorn (EUT L 129, 2010, s. 52)] och [Föreskrifter nr 124 från Förenta nationernas ekonomiska kommission för Europa (FN/ECE) – Enhetliga bestämmelser om typgodkännande av hjul för personbilar och deras släpvagnar EUT L 375, 2006, s. 604, i ändrad lydelse EUT L70, 2007, s. 413] hinder mot en tolkning av artikel 110 i förordning nr 6/2002, som innehåller reparationsklausulen, enligt vilken en kopia av en fälg som ur estetisk synvinkel är identisk med den fabriksmonterade originalfälgen och som är typgodkänd i enlighet med nämnda föreskrifter nr 124 inte omfattas av begreppet beståndsdel i en sammansatt produkt (bil), vilken kan användas för att reparera denna produkt så att den återfår sitt ursprungliga utseende?

2. Om den första frågan besvaras nekande, utgör bestämmelserna om industriella rättigheter till registrerade formgivningar, vid en avvägning mellan de intressen som anförs i den första frågan, då hinder för att tillämpa reparationsklausulen på kopior i form av komplementära produkter som kunden fritt kan välja, av det skälet att reparationsklausulen ska tolkas restriktivt och enbart omfatta reservdelar vars form är beroende av produkten, det vill säga beståndsdelar som är utformade på ett, i princip, oföränderligt sätt i förhållande till den sammansatta produktens utseende, och inte omfatta andra beståndsdelar som kan betraktas som utbytbara och fritt kan monteras efter kundens tycke och smak?

3. Om den andra frågan besvaras jakande, vilka åtgärder ska tillverkare av kopierade fälgar då vidta för att säkerställa laglig marknadsföring av produkter som används för att reparera den sammansatta produkten så att den återfår sitt ursprungliga utseende?"

Mål C-435/16

16 Porsche är innehavare av flera gemenskapsformgivningar av legerade bilfälgar.

17 De av Acacia tillverkade fälgarna säljs i Tyskland på företagets webbplats, vilken riktar sig till slutkonsumenter och är tillgänglig på tyska. Enligt den hänskjutande domstolen är vissa av dessa fälgar identiska med Porsches legerade fälgar. Nämnda domstol har uppgett att, enligt Acacia, kan de fälgar som företaget tillverkar och som är tänkta att användas på fordon av märket Porsche, endast användas på fordon från nämnda fordonstillverkare. Porsche har vid nämnda domstol gjort gällande att fälgarna i fråga även erbjuds i färger och dimensioner som inte motsvarar originalprodukten.

18 Porsche väckte talan vid Landgericht Stuttgart (domstol i Stuttgart, Tyskland) med yrkanden om att nämnda domstol skulle fastställa att Acacias tillverkning och försäljning av de aktuella fälgarna utgjorde ett intrång i Porsches gemenskapsformgivningar. Talan bifölls.

19 Sedan Acacias och D'Amatos överklaganden ogillats, överklagade dessa parter till den hänskjutande domstolen. Sistnämnda domstol har uppgett att det för en framgångsrik lösning på tvisten krävs ett svar på frågan huruvida Acacia kan göra gällande den så kallade reparationsklausulen i artikel 110.1 i förordning nr 6/2002. Tolkningen av denna bestämmelse ger upphov till flera svårigheter.

20 Mot denna bakgrund beslutade Bundesgerichtshof (Federala högsta domstolen, Tyskland) att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till EU-domstolen:

"1. Omfattar tillämpningen av den begränsning av skyddet som avses i artikel 110.1 i förordning (EG) nr 6/2002 endast sådana beståndsdelar vars form är beroende av produkten, det vill säga delar som är utformade på ett huvudsakligen oföränderligt sätt i förhållande till den sammansatta produktens utseende, och således – såsom bilfälgar – inte fritt kan väljas av kunden?

2. För det fall fråga 1 besvaras nekande: Omfattar tillämpningen av den begränsning av skyddet som avses i artikel 110.1 i förordning (EG) nr 6/2002 endast försäljning av identiskt utformade produkter, det vill säga produkter som även färg- och storleksmässigt motsvarar originalprodukterna?

3. För det fall fråga 1 besvaras nekande: Är den begränsning av skyddet som avses i artikel 110.1 i förordning (EG) nr 6/2002 inte tillämplig till förmån för försäljaren av en produkt som i princip utgör intrång i den aktuella formgivningen såvida inte vederbörande på ett objektivt sätt ser till att produkten uteslutande förvärvas i reparationssyfte och inte även i andra syften, exempelvis för att utrusta eller personanpassa den sammansatta produkten?

4. För det fall fråga 3 besvaras jakande: Vilka åtgärder ska leverantören av en produkt som i princip utgör intrång i den aktuella formgivningen vidta för att på ett objektivt sätt se till att dennes produkt endast förvärvas i reparationssyfte och inte i andra syften, exempelvis för att utrusta eller personanpassa den sammansatta produkten? Är det i det avseendet tillräckligt
   a) att leverantören redan i försäljningsbroschyren informerar om att produkten endast säljs för att möjliggöra reparation av den sammansatta produkten så att den återfår sitt ursprungliga utseende, eller
   b) ska leverantören tillhandahålla produkten under förutsättning att förvärvaren (näringsidkare och konsumenter) skriftligen intygar att vederbörande kommer att använda produkten enbart för reparation?"

21 Domstolens ordförande beslutade den 25 april 2017 att förena målen C-397/16 och C-435/16 vad gäller det muntliga förfarandet samt domen.

Prövning av yrkandena om återupptagande av det muntliga förfarandet

22 Genom handlingar som inkom till domstolens kansli den 24 november respektive den 1 december 2017, begärde Porsche och Audi att den muntliga delen av förfarandet skulle återupptas med tillämpning av artikel 83 i domstolens rättegångsregler.

23 Porsche och Audi har, till stöd för respektive begäran, gjort gällande att generaladvokatens förslag till avgörande vilar på grundlösa påståenden som inte har varit föremål för ett kontradiktoriskt förfarande, bland annat i fråga om förarbetena till den så kallade reparationsklausulen i artikel 110.1 i förordning nr 6/2002.

24 Enligt artikel 83 i domstolens rättegångsregler får domstolen efter att ha hört generaladvokaten, när som helst, besluta att den muntliga delen av förfarandet ska återupptas, bland annat om domstolen anser att den inte har tillräcklig kännedom om omständigheterna i målet, eller om en part, efter det att den muntliga delen har förklarats avslutad, har lagt fram en ny omständighet som kan ha ett avgörande inflytande på målets utgång, eller om målet ska avgöras på grundval av ett argument som inte har avhandlats mellan parterna eller de berörda som avses i artikel 23 i stadgan för Europeiska unionens domstol.

25 Så förhåller det sig inte i förevarande fall. Någon ny omständighet har inte gjorts gällande. Kommissionen har, i sina skriftliga yttranden, redogjort för bakgrunden till den så kallande reparationsklausulen och samtliga parter har beretts tillfälle att diskutera denna vid den muntliga förhandlingen. Domstolen finner därför, efter att ha hört generaladvokaten, att den har tillräcklig kännedom om omständigheterna i målet för att kunna avgöra målet.

26 Vad vidare gäller den kritik som Porsche och Audi har riktat mot generaladvokatens förslag till avgörande erinrar domstolen för det första om att det varken i stadgan för Europeiska unionens domstol eller i domstolens rättegångsregler föreskrivs någon möjlighet för parterna att inkomma med yttranden över generaladvokatens förslag till avgörande (dom av den 25 oktober 2017, Polbud – Wykonawstwo, C-106/16, EU:C:2017:804, punkt 23 och där angiven rättspraxis).

27 För det andra är det enligt artikel 252 andra stycket FEUF generaladvokatens roll att offentligt och fullständigt opartiskt och oavhängigt lägga fram motiverade yttranden i ärenden som enligt stadgan för Europeiska unionens domstol kräver generaladvokatens deltagande. Domstolen är varken bunden av generaladvokatens förslag till avgörande eller av den motivering som ligger till grund för förslaget. Att en av parterna inte delar generaladvokatens synsätt i förslaget till avgörande, oavsett vilka frågor som generaladvokaten väljer att pröva, kan därför inte i sig utgöra ett tillräckligt skäl för att återuppta det muntliga förfarandet (dom av den 25 oktober 2017, Polbud – Wykonawstwo, C-106/16, EU:C:2017:804, punkt 24 och där angiven rättspraxis).

28 Mot bakgrund av det ovanstående finner domstolen att det saknas skäl att återuppta den muntliga delen av förfarandet.

Prövning av tolkningsfrågorna

Den andra frågan i mål C-397/16 och den första frågan i mål C-435/16

29 Den andra frågan i mål C-397/16 och den första frågan i mål C-435/16, som ska prövas tillsammans, har ställts för att få klarhet i huruvida artikel 110.1 i förordning nr 6/2002 ska tolkas så, att undantaget från skydd i form av gemenskapsformgivning för en formgivning som utgör en beståndsdel i en sammansatt produkt och som används för att möjliggöra reparation av denna sammansatta produkt så att den återfår sitt ursprungliga utseende, genom den så kallade reparationsklausulen däri, är avhängigt av att den skyddade formgivningen är beroende av den sammansatta produktens utseende.

30 Audi, Porsche och den tyska regeringen har gjort gällande att den så kallade reparationsklausulen i artikel 110.1 i förordning nr 6/2002 endast är tillämplig på beståndsdelarna i en sammansatt produkt på vars utseende den skyddade formgivningen beror, det vill säga vars form är bestämd, vilket innebär att de legerade bilfälgarna inte omfattas av denna bestämmelse. Acacia, den italienska regeringen, den nederländska regeringen och kommissionen anser tvärtom att tillämpningen av den så kallade reparationsklausulen inte är begränsad till beståndsdelar vars form är bestämd, det vill säga beståndsdelar som är utformade på ett, i princip, oföränderligt sätt i förhållande till den sammansatta produktens utseende och som därmed inte fritt kan väljas av kunden, vilket innebär att de legerade lättviktsfälgarna kan omfattas av denna bestämmelse.

31 Vid tolkningen av en unionsbestämmelse ska enligt EU-domstolens fasta praxis inte bara dess lydelse beaktas, utan också sammanhanget och de mål som eftersträvas med de föreskrifter som den ingår i. Bakgrunden till en unionsrättsbestämmelse kan även ge relevanta upplysningar om tolkningen av densamma (se, för ett liknande resonemang, dom av den 3 oktober 2013, Inuit Tapiriit Kanatami m.fl./parlamentet och rådet, C-583/11 P, EU:C:2013:625, punkt 50, dom av den 1 juli 2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, punkt 30, och dom av den 18 maj 2017, Hummel Holding, C-617/15, EU:C:2017:390, punkt 22)

32 I artikel 110.1 i förordning nr 6/2002 föreskrivs att ”skydd i form av gemenskapsformgivning inte [ska] åtnjutas för en formgivning som utgör en beståndsdel i en sammansatt produkt och som används enligt artikel 19.1 för att möjliggöra reparation av denna sammansatta produkt så att den återfår sitt ursprungliga utseende”.

33 Till skillnad från skäl 13 i förordning nr 6/2002 där det anges att skydd i form av gemenskapsformgivning inte bör erhållas för en formgivning som används för eller ingår i en produkt som utgör en beståndsdel i en sammansatt produkt ”på vars utformning formgivningen beror” och som används för att möjliggöra reparation av en sammansatt produkt så att den återfår sitt ursprungliga utseende, föreskrivs i artikel 110.1 i samma förordning endast att det ska röra sig om en ”beståndsdel i en sammansatt produkt” som ”används … för att möjliggöra reparation av denna sammansatta produkt så att den återfår sitt ursprungliga utseende”.

34 Det framgår sålunda av lydelsen av artikel 110.1 i förordning nr 6/2002 att, det förhållandet att den skyddade formgivningen är beroende av den sammansatta produktens utseende, inte ingår bland de villkor som räknas upp i denna bestämmelse.

35 Denna bokstavstolkning bekräftas, till att börja med, av bakgrunden till den så kallade reparationsklausulen.

36 Det ska nämligen påpekas, vad gäller de rättsliga förarbetena till nämnda klausul, att såväl förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om gemenskapsmönster (EGT C 29, 1994, s. 20) som det ändrade förslaget till rådets förordning om gemenskapsmönster (EGT C 62 E, 2001, s 173) innehöll en

bestämmelse som, även om den inte hade exakt samma lydelse, föreskrev just att ett mönster som används på eller som ingår i en produkt som utgör en beståndsdel av en sammansatt produkt ”på vilkens utformning mönstret beror” inte omfattades av gemenskapsmönsterrätt.

37 Såsom generaladvokaten har angett i punkterna 60–62 i förslaget till avgörande, framgår det av rapporten från ordförandeskapet till ständiga representanternas kommitté (Coreper) nr 12420/2000, av den 19 oktober 2000 [Interinstitutionellt ärende 1993/0463 (CNS)] att ”för att nå en politisk överenskommelse om förslaget”, fick Coreper ta ställning till två centrala frågor, varav en specifikt rörde reservdelar. Rapporten visade sålunda att en majoritet av delegationerna i nämnda kommitté ansåg dels att bestämmelsens ordalydelse skulle anpassas till ordalydelsen i artikel 14 i direktiv 98/71, dels att reservdelar inte skulle uteslutas från det skydd den framtida förordningen skulle ge ”annat än om de används för att reparera en sammansatt produkt så att den återfår sitt ursprungliga utseende”.

38 Det var mot denna bakgrund som kravet, enligt bestämmelsens ordalydelse i såväl förslaget som kommissionens ändrade förslag, vilka det hänvisas till ovan i punkt 36, att det förhållandet att den produkt i vilken formgivningen ingår eller på vilken den används ska vara en sammansatt produkt ”på vilkens utformning det skyddade mönstret beror”, togs bort i den bestämmelse som rådet slutligen antog.

39 Av förarbetena till artikel 110.1 i förordning nr 6/2002 följer således att avsaknaden av en begränsning av räckvidden för denna bestämmelse till beståndsdelar vars form bestäms av formen på den sammansatta produkten, är resultatet av ett val som gjorts under lagstiftningsförfarandet.

40 Såsom Audi, Porsche och den tyska regeringen har understrukit, har visserligen en hänvisning till kravet på att den ”skyddade formgivningen är beroende av” den sammansatta produktens utseende behållits i skäl 13 i förordning nr 6/2002. Denna omständighet är emellertid, med hänsyn till det ovan anförda, inte avgörande. Dessutom följer det av EU-domstolens praxis att, även om ingressen till en unionsrättsakt kan precisera rättsaktens innehåll, kan denna inte åberopas till stöd för undantag från själva bestämmelserna i den aktuella rättsakten (dom av den 10 januari 2006, IATA och ELFAA, C-344/04, EU:C:2006:10, punkt 76 och där angiven rättspraxis).

41 Mot denna bakgrund och med hänsyn till unionslagstiftarens avsikt, vilken det har erinrats om ovan i punkterna 36–38, saknas anledning att ge artikel 110.1 i förordning nr 6/2002 en sådan strikt tolkning som avses ovan i punkt 30, vilken förespråkas av Audi, Porsche och den tyska regeringen, och som grundar sig på bestämmelsens karaktär av undantags- eller övergångsbestämmelse.

42 Å ena sidan medför visserligen den så kallade reparationsklausulen en gräns för de rättigheter som en innehavare av en gemenskapsformgivning åtnjuter med hänsyn till att denne, när villkoren i artikel 110.1 i förordning nr 6/2002 är uppfyllda, mister den ensamrätt som denne åtnjuter enligt artikel 19.1 i denna förordning att hindra tredjeman från att utan hans samtycke använda en sådan formgivning, vilket de facto skulle kunna motivera en strikt tolkning av artikel 110.1. Denna omständighet kan dock inte motivera att tillämpningen av denna artikel ska underkastas ett villkor som inte föreskrivs däri.

43 Å andra sidan, och även om artikel 110 i förordning nr 6/2002 har rubriken ”Övergångsbestämmelse” och dessutom i den första punkten föreskriver att den så kallade reparationsklausulen är tillämplig ”[t]ill dess att ändringar i [nämnda] förordning har trätt i kraft”, ska det konstateras att denna bestämmelse, till sin art, är ägnad att tillämpas fram till dess att den ändras eller upphävs på förslag av kommissionen.

44 Vidare stöds den tolkning av artikel 110.1 i förordning nr 6/2002 som avses ovan i punkt 34, av det sammanhang i vilket den så kallade reparationsklausulen ingår, vilket sammanhang talar för en enhetlig tolkning av bestämmelserna i både förordning nr 6/2002 och direktiv 98/71.

45 Såsom generaladvokaten har anfört i punkt 55 i förslaget till avgörande innehöll, för det första, såväl förslaget till Europaparlamentet och rådets direktiv om gemenskapsmönster (EGT C 345, 1993, s. 14) som det förslag till förordning som det hänvisas till ovan i punkt 36, vilka lades fram samtidigt för kommissionen, en så kallad reparationsklausul vars räckvidd var begränsad till beståndsdelar av en sammansatt produkt ”på vilkens utformning det skyddade mönstret beror”. Till skillnad mot nämnda förslag till direktiv innehöll inte den så kallade reparationsklausulen, enligt ordalydelsen i direktiv 98/71, någon sådan begränsning. Såsom har anförts ovan i punkt 37 var syftet med ändringen, under lagstiftningsarbetet inför antagandet av förordning nr 6/2002, av formuleringen av den så kallade reparationsklausulen i artikel 110.1 i denna förordning, att anpassa nämnda lydelse till den i artikel 14 i direktiv 98/71.

46 I skäl 9 i förordning nr 6/2002 anges därefter att de materiella bestämmelserna i denna förordning bör anpassas till motsvarande bestämmelser i direktiv 98/71.

47 Av artikel 110.2 i förordning nr 6/2002 framgår slutligen att alla förslag från kommissionen i syfte att ändra den så kallade reparationsklausulen i artikel 1 i denna artikel ska lämnas in samtidigt med de ändringar som kommissionen föreslår beträffande den så kallade reparationsklausulen i artikel 14 i direktiv 98/71 i enlighet med artikel 18 i detta direktiv och att kommissionen även, enligt nämnda artikel 110.2, ska beakta dessa ändringar.

48 Artikel 14 i direktiv 98/71 innehåller inget krav på att den skyddade formgivningen ska vara beroende av utseendet på den sammansatta produkten, vilket talar för att den så kallade reparationsklausulen ska tolkas på så sätt, att den inte är underkastad villkoret att den skyddade formgivningen är beroende av utseendet på den sammansatta produkten.

49 För det tredje vederläggs inte tolkningen av artikel 110.1 i förordning nr 6/2002 som avses ovan i artikel 34 av målsättningen med den så kallade reparationsklausulen, såsom den har angetts i skälen till det förslag till förordning som avses ovan i punkt 36.

50 Av dessa skäl framgår att det skydd som gemenskapsformgivningar åtnjuter kan få oönskade effekter genom att tränga ut eller begränsa konkurrensen på marknaderna för bland annat dyra, långlivade sammansatta produkter såsom bilar med avseende på vilka det formgivningsskydd som tillämpas på de särskilda delar som den sammansatta produkten består av, kan skapa en konkurrensskyddad marknad för reservdelar. I det sammanhanget har den så kallade reparationsklausulen till syfte att undvika att konkurrensskyddade marknader skapas för vissa reservdelar och, i synnerhet, undvika att en konsument som köper en långlivad och kanske dyr produkt för alltid, vid köp av externa tillbehör, ska vara bunden till tillverkaren av den sammansatta produkten.

51 Såsom generaladvokaten har anfört i punkterna 44 och 45 i förslaget till avgörande är det just i syfte att begränsa skapandet av konkurrensskyddade marknader för reservdelar som den så kallade reparationsklausulen i artikel 110.1 i förordning nr 6/2002 föreskriver att skydd i form av gemenskapsformgivning inte ska ges för en formgivning som utgör en beståndsdel i en sammansatt produkt och som används för att möjliggöra reparation av denna sammansatta produkt så att den återfår sitt ursprungliga utseende.

52 Syftet med den så kallade reparationsklausulen att, i viss mån, liberalisera marknaden för reservdelar bekräftas för övrigt av skäl 19 och artikel 14 i direktiv 98/71, enligt vilka ändringar i nationella bestämmelser om användning av formgivningar av en beståndsdel som används för att reparera en sammansatt produkt så att den återfår sitt ursprungliga utseende inte är tillåtna annat än om syftet med ändringarna är att liberalisera marknaden för delarna i fråga.

53 Det framgår av samtliga överväganden ovan att räckvidden av artikel 110.1 i förordning nr 6/2002 inte är begränsad till beståndsdelar som ingår i en sammansatt produkt på vars utseende den skyddade formgivningen beror.

54 Av det anförda följer att den andra frågan i mål C-397/16 och den första frågan i mål C-435/16 ska besvaras enligt följande. Artikel 110.1 i förordning nr 6/2002 ska tolkas så, att undantaget från skydd i form av gemenskapsformgivning för en formgivning som utgör en beståndsdel i en sammansatt produkt och som används för att möjliggöra reparation av denna sammansatta produkt så att den återfår sitt ursprungliga utseende, genom den så kallade reparationsklausulen däri, inte är avhängigt av villkoret att den skyddade formgivningen är beroende av utseendet på den sammansatta produkten.

Den första frågan i mål C-397/16 och den andra frågan i mål C-435/16

55 Den första frågan i mål C-397/16 och den andra frågan i mål C-435/16, som ska prövas tillsammans, har ställts för att få klarhet i under vilka villkor undantaget från skydd i form av gemenskapsformgivning för en formgivning som utgör en beståndsdel i en sammansatt produkt och som används för att möjliggöra reparation av denna sammansatta produkt så att den återfår sitt ursprungliga utseende, genom den så kallade reparationsklausulen däri, är avhängigt av villkoret att den skyddade formgivningen är beroende av utseendet på den sammansatta produkten.

56 Audi och den tyska regeringen har beträffande den första frågan i mål C-387/16 gjort gällande att en fälgkopia, som ur estetisk synvinkel är identisk med den fabriksmonterade originalfälgen, inte omfattas av begreppet beståndsdel i en sammansatt produkt som används för att möjliggöra reparation av denna sammansatta produkt så att den återfår sitt ursprungliga utseende, vilket innebär att en sådan fälg inte omfattas av den så kallade reparationsklausulen. Acacia, den italienska regeringen, den nederländska regeringen och kommissionen har däremot gjort gällande att en fälgkopia som ur estetisk synvinkel är identisk med den fabriksmonterade originalfälgen omfattas av begreppet beståndsdel i en sammansatt produkt som används för att möjliggöra reparation av den sammansatta produkten så att den återfår sitt ursprungliga utseende.

57 Porsche, den italienska regeringen, den nederländska regeringen och kommissionen har beträffande den andra frågan i mål C-435/16 gjort gällande att, för att en kopia av en bilfälg ska omfattas av den så kallade reparationsklausulen krävs att den utseendemässigt är identisk med originalfälgen. Acacia däremot anser att den så kallade reparationsklausulen är tillämplig på alla ”vanliga varianter” av originalfälgar.

58 I artikel 110.1 i förordning nr 6/2002 föreskrivs att skydd i form av gemenskapsformgivning inte ska åtnjutas ”för en formgivning som utgör en beståndsdel i en sammansatt produkt och som används enligt artikel 19.1 för att möjliggöra reparation av denna sammansatta produkt så att den återfår sitt ursprungliga utseende”.

59 Det framgår således av ordalydelsen i denna bestämmelse att den så kallade reparationsklausulen är underkastad flera villkor som är kopplade till, för det första förekomsten av en gemenskapsformgivning, för det andra, förekomsten av en ”beståndsdel i en sammansatt produkt” och för det tredje kravet på att den ”används enligt artikel 19.1 för att möjliggöra reparation av denna sammansatta produkt så att den återfår sitt ursprungliga utseende”.

60 Det ska för det första erinras om att det i artikel 110.1 i förordning nr 6/2002 föreskrivs att en ”gemenskapsformgivning” inte åtnjuter något skydd om de villkor som anges i denna bestämmelse är uppfyllda. Såsom generaladvokaten har angett i punkterna 90 och 91 i förslaget till avgörande följer härav att nämnda artikel 110.1 endast gäller beståndsdelar som är föremål för skydd i form av gemenskapsformgivning och som, såsom framgår av artikel 1.1 i denna förordning, uppfyller de villkor som föreskrivs i denna förordning, i synnerhet i artikel 4 däri.

61 Enligt artikel 4.2 i förordning nr 6/2002 skyddas en formgivning av en produkt, eller en produkt som utgör en beståndsdel i en sammansatt produkt, endast i den mån beståndsdelen, när den har infogats i den sammansatta produkten, förblir synlig vid normal användning av denna, och sådana synliga detaljer i beståndsdelen i sig uppfyller kraven på nyhet och särprägel, såsom föreskrivs i punkt 1 i denna artikel.

62 Det är förevarande fall utrett att de gemenskapsformgivningar av fälgar som Audi och Porsche innehar uppfyller nämnda krav.

63 För det andra är artikel 110.1 i förordning nr 6/2002 endast tillämplig på ”beståndsdelar av en sammansatt produkt”.

64 Domstolen erinrar om att begreppet ”beståndsdelar i en sammansatt produkt” inte definieras i förordning nr 6/2002. Av artikel 3 b och c i denna förordning framgår emellertid dels att med ”produkt” ska förstås alla industriellt eller hantverksmässigt framställda föremål, inklusive delar som ska hopmonteras till en sammansatt produkt, dels att en med ”sammansatt produkt” ska förstås en produkt som består av flera utbytbara beståndsdelar, så att produkten kan tas isär och åter hopfogas. Dessutom ska, i avsaknad av en definition av begreppet ”beståndsdel” i nämnda förordning, detta begrepp förstås i enlighet med dess normala betydelse i vanligt språkbruk (se, för ett liknande resonemang, dom av den 4 maj 2006, Massachusetts Institute of Technology, C-431/04, EU:C:2006:291, punkt 17 och där angiven rättspraxis).

65 Under dessa förhållanden ska begreppet ”beståndsdelar av en sammansatt produkt” i artikel 110.1 i förordning nr 6/2002 förstås som flera beståndsdelar som utformats i syfte att sättas ihop till en, industriellt eller hantverksmässigt framställd, sammansatt produkt, och som kan bytas ut så att produkten kan tas isär och åter hopfogas och utan vilka den sammansatta produkten inte kan bli föremål för en normal användning.

66 I förevarande fall ska det konstateras att en bilfälg ska klassificeras som en ”beståndsdel av en sammansatt produkt” i den mening som avses i nämnda bestämmelse, eftersom en sådan fälg utgör en beståndsdel i en sammansatt produkt, vilket en bil är, utan vilken produkten inte kan bli föremål för en normal användning.

67 För det tredje krävs, enligt artikel 110.1 i förordning nr 6/2002, för att den så kallade reparationsklausulen ska bli tillämplig, att beståndsdelen i den sammansatta produkten ”används enligt artikel 19.1 för att möjliggöra reparation av denna sammansatta produkt så att den återfår sitt ursprungliga utseende”.

68 I det avseendet framgår det av artikel 19.1 i förordning nr 6/2002 att med ”användning” enligt denna bestämmelse avses särskilt att tillverka, bjuda ut, släppa ut på marknaden, importera, exportera eller använda en produkt som formgivningen ingår i eller används för eller att lagerhålla en sådan produkt för sådana ändamål. Såsom framgår av ordalydelsen i denna artikel är detta begrepp ett vitt begrepp som omfattar all användning av en beståndsdel för reparationsändamål.

69 Vidare ska beståndsdelen användas för att ”möjliggöra reparation” av den sammansatta produkten. Generaladvokaten har i det avseendet angett, i punkterna 89 och 100 i förslaget till avgörande, att kravet att beståndsdelen ska användas för att möjliggöra ”reparation” av den sammansatta produkten innebär att beståndsdelen är nödvändig för en normal användning av den sammansatta produkten eller, med andra ord, att defekter hos eller avsaknad av beståndsdelen kan hindra en sådan normal användning. För att kunna åberopa den så kallade reparationsklausulen krävs således att användningen av beståndsdelen är nödvändig för att kunna reparera den sammansatta produkten som blivit defekt, bland annat till följd av att originaldelen saknas eller har skadats.

70 Således är all användning av en beståndsdel för nöjes skull eller av smakskäl, såsom när en beståndsdel byts ut av estetiska skäl eller för att göra produkten mer personlig, utesluten från tillämpningsområdet för den så kallade reparationsklausulen.

71 För det fjärde krävs enligt artikel 110.1 i förordning nr 6/2002, för att den så kallade reparationsklausulen ska bli tillämplig, att den sammansatta produkten repareras så att den återfår ”sitt ursprungliga utseende”.

72 Med beaktande av artikel 3 a i förordning nr 6/2002 ska en produkt eller en produktdel anses få sitt utseende av de detaljer som finns på själva produkten och/eller i produktens ornament, i synnerhet linjer, konturer, färger, form, ytstruktur och/eller material.

73 Såsom generaladvokaten har angett i punkterna 103 och 104 i förslaget till avgörande ska i det avseendet de beståndsdelar som avses i artikel 110.1 i förordning nr 6/2002 bidra till den sammansatta produktens utseende. Såsom har anförts ovan i punkt 60 är det nämligen endast sådana beståndsdelar som åtnjuter skydd såsom gemenskapsformgivningar som omfattas av denna bestämmelse och som därmed, i enlighet med artikel 4.2 a i denna förordning, när de har infogats i den sammansatta produkten, förblir synliga vid normal användning av denna. En synlig beståndsdel bidrar emellertid alltid till den sammansatta produktens utseende.

74 Dock krävs även att den sammansatta produkten repareras så att den återfår sitt ursprungliga utseende. Härav följer att, för att den så kallade reparationsklausulen ska bli tillämplig, det krävs att beståndsdelen används så att den sammansatta produkten återfår det utseende som den hade när den släpptes ut på marknaden.

75 Slutsatsen blir därför att den så kallade reparationsklausulen endast är tillämplig på beståndsdelar av en sammansatt produkt som utseendemässigt är identiska med de ursprungliga beståndsdelarna.

76 En sådan tolkning är dessutom förenlig med artikel 26.2 i avtalet om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter, vari det föreskrivs att begränsade undantag för mönsterskydd får införas, förutsatt att de inte otillbörligt strider mot ett normalt utnyttjande av skyddade mönster och inte otillbörligt skadar mönsterinnehavarens legitima intressen, med beaktande av tredje mans legitima intressen. Detta krav är uppfyllt i förevarande fall eftersom tillämpningen av den så kallade reparationsklausulen är begränsad till användningen av en formgivning som utgör en beståndsdel i en sammansatt produkt och som används för att möjliggöra reparation av denna sammansatta produkt så att den återfår sitt ursprungliga utseende.

77 All användning av en beståndsdel som inte syftar till att den sammansatta produkten återfår det utseende den hade när den släpptes ut på marknaden är således utesluten. Så förhåller det sig bland annat när reservdelen inte, vad gäller färg och dimensioner, motsvarar den ursprungliga beståndsdelen, eller om den sammansatta produktens utseende har ändrats sedan den släpptes ut på marknaden.

78 Mot bakgrund av det ovan anförda ska den första frågan i mål C-397/16 och den andra frågan i mål C-435/16 besvaras enligt följande. Artikel 110.1 i förordning nr 6/2002 ska tolkas så, att undantaget från skydd i form av gemenskapsformgivning för en formgivning som utgör en beståndsdel i en sammansatt produkt och som används för att möjliggöra reparation av denna sammansatta produkt så att den återfår sitt ursprungliga utseende, genom den så kallade reparationsklausulen däri, är avhängigt av villkoret att reservdelen utseendemässigt är identisk med den beståndsdel som var infogad i den sammansatta produkten när denna släpptes ut på marknaden.

Den tredje frågan i mål C-397/16 samt den tredje och den fjärde frågan i mål C-435/16

79 Den tredje frågan i mål C-397/16 samt den tredje frågan och den fjärde frågan i mål C-435/16, som ska prövas tillsammans, har ställts för att få klarhet i huruvida artikel 110.1 i förordning nr 6/2002 ska tolkas så, att den som tillverkar eller säljer en beståndsdel i en sammansatt produkt är skyldig att, för att kunna åberopa den så kallade reparationsklausulen i denna bestämmelse, se till att och, i så fall, ange på vilket sätt delen i fråga inte får förvärvas annat än för reparationsändamål.

80 Audi anser i det avseendet att en tillämpning av den så kallade reparationsklausulen inte är förenlig med direktförsäljning av reservdelskopior till slutkonsumenter, och att tillverkare av reservdelskopior därför endast bör sälja sina produkter till bilverkstäder. Porsche har gjort gällande att tillverkare av reservdelskopior är skyldiga att på ett objektivt sätt se till att deras produkter endast förvärvas för reparationsändamål och inte även för andra ändamål, till exempel för att individanpassa den sammansatta produkten. Den italienska regeringen och kommissionen anser att tillverkare av reservdelskopior är skyldiga att vidta allmänna kontrollåtgärder i syfte att garantera en laglig användning av dessa kopior. Acacia å sin sida menar att det faktum att kundkretsen, i förväg, skriftligen informeras om att beståndsdelen är ägnad att möjliggöra reparation av en sammansatt produkt så att den återfår sitt ursprungliga utseende, är en åtgärd förenlig med behovet av att åstadkomma rätt balans mellan de olika intressen som står på spel.

81 Såsom framgår av ordalydelsen i artikel 110.1 i förordning nr 6/2002 gäller inte skyddet för gemenskapsformgivningar en formgivning som utgör en beståndsdel i en sammansatt produkt och som används för att möjliggöra reparation av denna sammansatta produkt så att den återfår sitt ursprungliga utseende. Med ”användning” i det avseendet, såsom påpekats ovan i punkt 68, avses särskilt att tillverka, bjuda ut, släppa ut på marknaden, importera, exportera eller använda en produkt som formgivningen ingår i eller används för eller att lagerhålla en sådan produkt för sådana ändamål.

82 Det ska således fastställas huruvida artikel 110.1 i förordning nr 6/2002, när användningen, såsom i de nationella målen, avser tillverkning och försäljning av en sådan produkt, ålägger tillverkare och försäljare av denna produkt – som tillverkar eller säljer produkten i syfte att möjliggöra en faktisk användning i enlighet med de villkor som uppställs i nämnda bestämmelse – vissa skyldigheter med avseende på huruvida användare i senare led iakttar dessa villkor.

83 I det avseendet påpekas att det undantag från reglerna om skydd för formgivningar som den så kallade reparationsklausulen inför kräver att slutanvändare av den berörda beståndsdelen använder den under iakttagande av de villkor som uppställs i artikel 110.1 i förordning nr 6/2002, det vill säga att slutanvändaren, med hjälp av denna beståndsdel, reparerar den berörda sammansatta produkten så att den återfår sitt ursprungliga utseende.

84 Det ska även understrykas att nämnda bestämmelse, av de specifika skäl som anges ovan i punkt 51, inför ett undantag från reglerna om skydd för formgivningar, och att behovet av att skyddsbestämmelsernas ändamålsenliga verkan bevaras, av dem som åberopar nämnda undantag kräver att de, i görligaste mån, bidrar till att säkerställa att, bland annat slutanvändare, strikt iakttar de villkor som uppställs i artikel 110.1 i förordning nr 6/2002.

85 Tillverkaren eller försäljaren av en beståndsdel i en sammansatt produkt kan inte i det sammanhanget förväntas att, på ett objektivt sätt och under alla omständigheter, garantera att slutanvändarna av de beståndsdelar som vederbörande tillverkar eller säljer, i syfte att användas i enlighet med villkoren i artikel 110.1 i förordning nr 6/2002 verkligen använder dem under iakttagande av dessa villkor. För att kunna åberopa det undantag som införts genom denna bestämmelse är det dock fortfarande så, att en sådan tillverkare eller försäljare, såsom generaladvokaten har angett i punkterna 131, 132 och 135 i förslaget till avgörande, har en omsorgsplikt vad gäller huruvida slutanvändare i senare led iakttar dessa villkor.

86 I synnerhet åligger det dem att, först och främst, genom klara och synliga anvisningar på produkten, dess förpackning, i broschyrer eller köpehandlingar, informera användare i senare led om dels att den berörda beståndsdelen innehåller en formgivning som de inte är innehavare av, dels att denna beståndsdel enbart får användas för att möjliggöra reparation av en sammansatt produkt så att den återfår sitt ursprungliga utseende.

87 Vidare åligger det dem att, med lämpliga medel, bland annat avtalsmässiga, se till att användare i senare led inte använder beståndsdelarna på ett sätt som inte är förenligt med villkoren i artikel 110.1 i förordning nr 6/2002.

88 Nämnda tillverkare eller försäljare ska slutligen avstå från att sälja en sådan beståndsdel när de vet eller, mot bakgrund av samtliga relevanta omständigheter, rimligen kan utgå från att beståndsdelen inte kommer att användas i enlighet med de villkor som föreskrivs i artikel 110.1 i förordning nr 6/2002.

89 Mot bakgrund av det ovan anförda ska den tredje frågan i mål C-397/16 samt den tredje frågan och den fjärde frågan i mål C-435/16 besvaras enligt följande. Artikel 110.1 i förordning nr 6/2002 ska tolkas så att tillverkaren eller försäljaren av en beståndsdel i en sammansatt produkt, för att kunna åberopa den så kallade reparationsklausulen i denna bestämmelse, har en omsorgsplikt vad gäller huruvida slutanvändare i senare led iakttar de villkor som uppställs i denna bestämmelse.

Rättegångskostnader

90 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (andra avdelningen) följande:

1) **Artikel 110.1 i rådets förordning (EG) nr 6/2002 av den 12 december 2001 om gemenskapsformgivningar, ska tolkas så, att undantaget från skydd i form av gemenskapsformgivning för en formgivning som utgör en beståndsdel i en sammansatt produkt och som används för att möjliggöra reparation av denna sammansatta produkt så att den återfår sitt ursprungliga utseende, genom den så kallade reparationsklausulen däri, inte är avhängigt av villkoret att den skyddade formgivningen är beroende av utseendet på den sammansatta produkten.**

2) **Artikel 110.1 i förordning nr 6/2002 ska tolkas så, att undantaget från skydd i form av gemenskapsformgivning för en formgivning som utgör en beståndsdel i en sammansatt produkt och som används för att möjliggöra reparation av denna sammansatta produkt så att den återfår sitt ursprungliga utseende, genom den så kallade reparationsklausulen däri, är avhängigt av villkoret att reservdelen utseendemässigt är identisk med den beståndsdel som var infogad i den sammansatta produkten när denna släpptes ut på marknaden.**

3) **Artikel 110.1 i förordning nr 6/2002 ska tolkas så, att en tillverkare eller försäljare av en beståndsdel i en sammansatt produkt, för att kunna åberopa den så kallade reparationsklausulen i denna bestämmelse, har en omsorgsplikt vad gäller huruvida slutanvändare i senare led iakttar de villkor som uppställs i denna bestämmelse.**

Underskrifter